

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemani veljaja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemani veljaja: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljaja 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semenške ulice št. 2.

Naznaila (inserati) se sprejemajo in veljaja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniški nedelje in praznike, ob 1/4 6. uri popoldne.

Štev. 184.

V Ljubljani, v ponedeljek 11. avgusta 1884.

Letnik XII.

V Ljubljani, 11. avgusta.

Konservativizem je jel po vseh planinskih deželah ponosno svojo glavo vzdigovati ter gazi vstrajno in čvrsto jetični liberalizem v blato. To je podoba, ki se razvija v očigled deloma že dovršenih volitev po slovenskih pokrajinah štajarskih, deloma pa tudi koroških. Kar se pa tiče Gorenje Avstrije in Solnograda, so pa liberalci gotovi smrti zapadli v političnem smislu. Dvorni svetnik Lienbacher, tisti, ki je v državnem zboru k liberalcem preskočil, ker mu ni vest pripušala, da bi bil s konservativci potegnil se za pravice slovanskega jezika, sedaj zopet po liberalcih maha, kar mu le moči dopuščajo. „Kje je še kak kmet, velikoposestnik ali pa rokodelce, ki bi želel, da liberalci zopet večino v deželni zboru zadobé, ker so ravno taisti v deželni zboru spodbili predlog konservativcev, glaseč se na vpeljavo razširjene volitve, in polajšanje pri taisti; sami pa so povdarjali take volitve, vsled katerih so v resnici delavna stranka in z njo vred mnogi obrtniki obsojeni v večno manjšino, toraj na politično onemoglost.“

Tako je bilo to do sedaj. Kako pa bo zanaprej, pokazale bodo volitve v deželni zbor. Na Malem Štajarji se smemo celo svestno nadjati, da bomo zmagali, ker nam do absolutne večine manjka le še čisto malo glasov, kakor kaže poslednji v soboto priobčeni telegram iz Maribora o volitvi volilnih mož. Da bodo potem iz teh volitev izšli tudi domoljubni poslanci, to je posledica, na katero ni treba opozorovati. Pa tudi na Koroškem, kjer so za kmetiške občine in toraj tudi za Slovence volitve končane, priznati nam je znamenit korak v narodno zavest. Do sedaj zastopal je ondi Slovence edino le en sam zastopnik preč. g. Andrej Einspieler. Letos izvolila se mu je pomoč dveh družih narodnih poslancev, namreč gg. Franceta Muri v Velikovskem in pa dr. Abuja v Šmohorskem okraji. Tudi vsi trije ne bodo še mnogo več opravili, kakor glas vpijočega v puščavi; toda tukaj, če tudi se še ne gré za uspeh, gré pa za načelo, za priznanje, da smo tukaj in da napredujemo!

Letos trije, ob bodočih volitvah morda že šest, potem deset itd., ki bodo v zvezi z nemškimi konservativci, ki so Slovanom vsaj nekoliko pravični, vendar le blagodejno in na slovanski blagor delati zamogli. Na prvi mah ne pade nobeno drevo, to smo videli na Češkem, to se je pokazalo letos na Moravskem, poprej že pri nas in se kaže sedaj ravno na Štajarskem. Da se pa drevo vendar le zvrne, namreč nemška liberalna lesnika, potreba je oistre pile za narodno sekiro in to je čitanje in razširjanje slovenskih listov, kateri zaupnemu narodu oči manejo. Taki pili ste v prvi vrsti na Koroškem „Mir“, na Štajarskem pa „Slov. Gospodar“. Oba imata neprecenljive zasluge za izboljšanje narodnega zastopstva v bodočih deželnih zborih in oba naj se, kolikor mogoče podpirata. Ker je pa „Slov. Gospodar“ v tem oziru na trdnih tleh, ne moremo si kaj, da ne bi slovenskim Korošcem namenjenega „Miru“ našim čitateljem najtopleje ne priporočili v blagodušno podporo. Koliko da njegovo delovanje vpliva, pokazale so letošnje volitve, in koliko da še bo, videlo se bo pa ob bodočih! Sosedom našim na Korotanu in Štajarji želimo pa vstrajnosti, veselja do političnega berila.

Kri ni voda.

Ako odpremo knjigo življenja in le površno prečitamo „poglavje slovansko“, izvije se nam iz prs nehoté globok vzdih, znak srčne bolesti; kajti zatiran je bil od nekega rod matere Slave. A da-si je to žalostna resnica, vendar ne moremo in ne smemo pritrditi onim pristranskim, nemškim zgodovinarjem, ki pišejo, da so Slovani imeli, le malovažno ulogo na svetovnem odru, zastopali le postransko stališče med drugimi narodi evropskimi in toraj komaj zaslužili, da se jih zgodovinarji spominjajo v svojih spisih. Skoz očala samoljubja opazujejo slovansko gibanje, s posmehom pisarijo o slovanski moči. Neizmerno ošabnost pa spremlja brezmejna nevednost o slovanski reči, jeziku in slovstvu, zgodovini in običajih slovanskih. Z malimi, a častnimi izjemami

gledajo Nemci s hinavskim pomilovanjem in razžaljivo samozadovoljnostjo na soseda Slovana ter zaničujejo, česar ne poznajo. Podobni so nekdanjim Kitajcem, ki niso hoteli verovati katoliškim misijonarjem, da je vzredila tudi Evropa svoje velike može, junake modroslovce, postavodajalce in pesnike. Grmani so ponosni na svojo hrabrost in zmage. A zgodovina našteva mnogo zmag, ki so bile nečastnejše, kakor porazi, i mnogo porazov, ki so bili slavniji, kakor zmage.

Ne bomo naštevali mnogih zaslug slovanskega naroda za evropsko omiko, niti opisovali krvavih bojov, ki jih je bojevala slovanska pest proti Turčinu in obvarovala zapadno Evropo muhamedanske povodnji: dosti je, ako omenimo, da Slovenci so strli s svojo potrpežljivostjo in krotkostjo barbarski vandalizem starih Grmanov. Slovanska kri pretaka se v žilah premnogih Nemcev, naši pradedje govoré iz ust pevajočih Saksoncev.

Slovan je zapustil svojo starodavno domovino, kjer se sedaj šopiri nemško prebivalstvo. Vrhovi gorá, struge vodá in širne planjave pričajo o nekdanjih mejah naših očetov. Helmold in Adam iz Bremna naštejeta nad 30 ponemčenih slovanskih rodov. Tri in dvajset nemških cesarjev, od Karola Velicega do Henrika IV., sekalo je veje s slovanskega debla. Nečastno je toraj, očitati komur-koli nesrečo, v katero si ga sam pahnili.

Akoravno pa je žalostna naša povestnica, vendar najdemo tolažbe v njej. Ona namreč ne našteva le bojov človeštva, ne opisuje le slavnih vojsk in častnih činov velezaslužnih mož, temveč nam ona razgrinja tudi božjo previdnost, to je, ona nam kaže, da se vsaka krivica, ki jo zadolži kak narod, nad njim samim maščuje. Kolo zgodovinsko se vedno vrti; bili smo spodaj, a se vzdigujemo, in prišel bo čas, ko nas zasuje zgodovinsko kolo na višek prosvete. Kakor Homerjev Zen iz svojega Olimpa, tako gleda tudi božja previdnost iz nebeskih višav na krvaveče in krviželjne narode, na divjega lovca in mirnega poljedelca, ki se živi ob pridelkih svojega polja in mleku svojih čed. Pravična zgodovina ne sodi narodov le po zvutih prevarah in političnih

LISTEK.

Spomini iz naših gorá.

(Dalje.)

3. Nevihta v gorah.

Horch, wie der Föhn durchbraust die Nacht,
Horch, wie im Wald die Tanne kracht!
Wehe, wehe dem Unglücksmanne,
Trifft ihn der Sturm in den Bergen an.
Betet, ihr Frauen, betet!
Baumbach — Zlatorog.

Če je že megla sama v gorah tako nevarna in pogubna, kakor smo iz nekterih posameznih primerljivej spoznali, kaj še le nevihta in vihar v gorah! Še tam, ko je človek doma pod trdno streho in v bližini sosedov, ki ob času nevarnosti ali nesreče lahko kaj pomagajo, se mu vendar srce trese, kadar pride huda ura, kadar viharji buče, bliski švigajo in grom zemljo stresa: kaj še le v gorah, kjer je blisk tako rekoč doma, kjer grom in vihar svojo moč z vso divjostjo razodeva, če popotnika dobi ali v borni koči sedečega ali pod milim nebom, ali pa celó na kakšnem vrhu, kjer nikamor vbežati in si nikakor

pomagati ne more. Zares gorjé hribolazcu v gorah ob času nevihte!

Kaj bolj strahovitega in pretresljivega si pač ne moremo misliti, kakor je bila tista viharina noč od 5. do 6. julija leta 1822, katero je stotnik Bosio s svojim spremljevalcem, desetnikom Rothammelnom, na vrhu Triglava prestal. Dasiravno je „Slovenčevim“ bralcem ta dogodka več ali manj znana, bo morebiti vendar marsikomu vstreženo, če jo tu še enkrat, nekoliko okrajšano, ponovimo, in sicer z lastnimi besedami imenovanega stotnika, kakor je popisana v Costa's Reise-Erinnerungen aus Krain.

Bosio piše: „Četrtega julija l. 1822 ob 4. uri zjutraj smo odrinili iz Boh. Srednjevasi, jaz, moj desetnik Rothammel, dva vodnika in pet drugih kmetov, da gremo na Triglav, ktereja sem hotel jaz natančno zmeriti in sme zato tudi potrebno pripravo seboj vzeli. — Ležali smo v kočah na Konjski planini. Petega julija ob devetih popoldne smo po neizrečenem trudu priplezali na vrh Triglava. (Takrat namreč še pot ni bila čisto vravnana, kakor je dandanes). Komaj se malo oddahnemo, nadalje piše Bosio, sem zapazil, da se gosta megla vsih bližnjih vrhov prijemlje in tudi nas vedno bolj obdaja. Ker

so se pa megle sem ter tje pretrgale in se je zdaj tu, zdaj tam kak vrh prikazal, me je upanje navdajalo, da se bodo ali v doline vogle ali pa popolnoma razkadile. Dotlej pa sem hotel svoje stojale (okolico) vrh Triglava dobro pregledati in za merjenje potrebno orodje (strelod na železni palici in prenesljiv šotor iz lesenih palic) postaviti. Ob 9. uri je toplomer kazal 1° R. toplote. Pozneje je solnce skušalo megle predreti ali zastoj; vendar se je zrak toliko ogrel, da smo opoldne imeli 5 1/2° R. gorkote. Moje upanje zavoljo lepega vremena pa se ni vresčilo, ampak megla se je počasi spremenila v oblake. Ko kmetje pogubonosne oblake zagledajo, jih vsih pet s Triglava pobriše; ostala sta samo oba vodnika in moj zvesti desetnik. Bilo je to opoldne. Proti 4. uri se zrak močno shladi in toplomer kaže zopet le 1°. Zdaj potegne močen sever, kakor da bi nas opominjal, da na tej višavi še nimamo nikakoršnih pravic. Črni oblaki se zgosté okoli nas in deževati je začelo. Strahoma sem spoznal, da se bliža huda ura ali celó divji vihar; pa kaj hočem storiti? Po znanem ozkem robu med velikim in malim Triglavom si ne upam nazaj brez pomoči; če pa vodnika mene peljeta, kdo bo pa orodje nazaj nosil? Sklenil

okretih, temveč tudi po koristnem opraviilu, mirnem življenji, šegah, navadah, igri in petji. Slednje nas pouči, kaj čutil je narod, kako živel in mislil, prvo pa le, kako je moril in se pustil moriti. Poznaš pa človeka, ako mu zreš v srečo, in ne v poniglav obraz.

Toda bodimo pravični proti drugim, ker za-se zahtevamo pravico. Ali nam zgodovina ničesa ne očita? Mnogo, preobilo! Spoznati moramo žalostno resnico, ker brez te se ne razumemo in spametvamo. Mi Slovani smo velikani na svetovnem zemljevidu, toda bili smo pritlikovci do najnovejših dni. In zakaj? Vzroka sta glavna dva: Ker so si bili posamezni rodovi vedno le ptuji in drugič, ker nam manjka sloge v rojstni hiši.

To sta glavna vzroka, da se do najnovejših let ni pisala slovanska zgodovina, temveč le zgodovine posameznih rodov, da podlaga smo tujčevi peti in da v naši rojstni hiši gospodarijo nam oholi sosede.

In da nam ta ali oni ne očita navideznega panslavizma, govoriti hočemo in čutiti avstrijsko.

Govorimo resnico, če trdimo, da vse prizadevanje avstrijskih Slovanov rodilo je malo uspehov. Niti najhujši naš sovražnik tega tajiti ne more, in goljufali bi sami sebe, ko bi si domišljali velike pridobitve. Poznamo svoje dolžnosti nasproti državi in vladi in spolnujemo jih zvesto ne gledé na svojo lastno korist in škodo; a spoznali smo tudi svoje pravice.

Naša slabost pa je, to moramo priznati, da pogrešamo politično solidarnost. V slogi je moč, vsestranska vzajemnost druži naše sile. Nemci so centralisti in v tem pomenu tudi solidarni. Nemec iz Štajarja goji isto politične in narodnostne težnje, kakor njegov brat ob pruski meji. S tem skupnim delovanjem priboril si je Nemec gospodstvo v deželi, in delo mu je bilo toliko lažje, ker ga ni ovirala slovanska vzajemnost. Poljak sovraži Rusina, Hrvat se rajše brati z Madjarom, kakor s Srbom, Čehi, da-si vstrajni in dokaj previdni, izročili so sorodnega Slovaka madjarizmu v pest. In ta razpor gladil je pot nemško-madžarskemu gospodstvu v našem cesarstvu. Človek pa, ali narod, ki razun sebe nobenega ne ljubi, sovraži sam sebe.

Prežalostne skušnje mnogih stoletij, tuje zaničevanje, zgodovinsko raziskovanje in slovstvo, to nam je odprlo še le oči, vzbudilo nas iz mrtovičnosti. Že leta 1830 je pisal Poljak Kazimir Brodzinski: „Slovstveni zgodovini našega veka se moramo zahvaliti za lepo znamenje našega časa, da vsi narodi medsebojno spoznavajo svojo vrednost, da jim različenosti ne mrzi in ne ponižuje enega pred drugim.“

(Konec prih.)

Ali delajo tisti prav, ki tajé svojo narodnost?

Na svetovnem pozorišču se prikazujejo narodi ter zopet ginejo; enaki so prikaznim v naravi; cvetlica cvete in se posuši, tudi narodom se enako godi. Vsak sin narodov pa je dolžan posvetiti svoje moči domovini; dolžnost njegova je braniti svoj narod

sem toraj na orjaškem vrhu Triglava prenočiti, akoravno je bilo nevihte zdaj, zdaj pričakovati. Hitro pripravim naš šotor in ga s polimanim platnom ogrnem, da bi bili varni in suhi pred dežjem in snegom, ki je začel že tudi naletovati. Bilo je okoli pete ure. Med tem je zginil še eden mojih vodnikov s Triglava in ostali smo sami s desetnikom in enim vodnikom, ki sta hotla z menoj deliti vse, naj pride, kar hoče.

Komaj se spravimo v šotor na suho, kar začne strašno grometi in zdaj ni bilo več dvoma, da smo grozovitemu viharju na milost in nemilost izpostavljeni. Blisk za bliskom se vrsti in nismo bili še pol ure v šotoru, kar udari v železno štango, ki je šotor nosila, kakor baklja se posveti na vrhu in mi vsi omamljeni ležimo po tleh.

Ko se zavem, planem iz šotora ven v viharno noč. Sicer smo vajeni, da viharji od zgoraj čez nas prihrujejo; tukaj pa so se oblaki iz globočine, kakor iz strašnega kotla kviško drvili spremljani in strahotno razsvitljeni od pogostih bliskov, ki so se zdaj strelovoda, zdaj šotora dotikovali in vmes med obema kakor veše po skalah skakali.

(Dalje prih.)

sovražnih napadov ter se truditi, da mu podaljša život, kolikor mu le dopuščajo moči. Kogar vodi to načelo, ta si je lahko svest, da je storil dolžnost narodu svojemu, a ne samo narodu, temveč tudi celemu človeštvu. Vsak delaj v svojem področju marljivo; s tem si pridobi zaslug sploh za človeštvo. Narod pa od tebe tirja, da deluješ v enem delokrogu, kamor te je postavila previdnost božja! Ali žal! Vsi ne spolnujejo te naravne dolžnosti ter se kažejo nehvaležne, nepokorne sinove svojega naroda. Služiti bi mu morali ter skušati pospeševati njegovo dušno in telesno blagostanje, pa se ga sramuje in ga zaničuje pred svetom! To je tista žalostna prikazen odpadstva, pač skeleča rana za truplo človeške družbe! Ali delajo tisti prav, ki tajé svojo narodnost? Seveda se zagovarjajo sami, ali vsa zagovarjanja v takem slučaju so jalova. Povedó nam raznih vzrokov, zakaj so to storili; vsi ti vzroki so nič vredni. Z lahko vestjo rečemo: zastoj so vsi izgovori, svojega neblazega čina ne moremo opravičiti.

Vse posameznike istega pokolenja, ki izvirajo z istega rodu, združujemo v pojem: narod. Koliko je na svetu narodov! Kako mnogoštevilni so ti narodi! Pa ne dva minata istega značaja: kakor ne dobiš na svetu dveh oseb, ki bi si bili popolnem slični, tako tudi ne najdeš popolno si sličnih narodov. Mnogovrstni so znaki, ki ločijo, narod od naroda; to ljudstvo se odlikuje po svoji naravni moči, drugo zopet po nenavadnih dušnih zmožnostih. Najbolj nam pa odseva pravi značaj narodov iz narodnega pesništva in narodnih umetnih dušnih proizvodov. Tako se kaže pri Slovanu v vsem njegovem življenji in delovanji nekaka mehkost, rahločutnost in miroljubnost; ti znaki ga ločijo od udov družih indoevropskih narodov. Mnogo nepomenljivejši so pa razlike med posameznimi rodovi istega naroda; Poljak in Čeh sta oba sinova matere Slave, vendar se pa kaže tudi razlika v njunem življenji.

Zavili smo malo v stran, ali bilo nam je treba, da odgovorimo na vprašanje: ti si Slovenec, moreš li spremeniti svojo narodnost? Da si ti rojen Slovenec ter sin revnega naroda in ne naroda bogatega, naroda nemškega, kdo pameten ti more to šteti v krivdo? Previdnost te je postavila sinu slovenskega naroda; ta narod ti je vcepil svoje individualne znake, po katerih se spoznaš sam Slovenca in te imajo Slovenci tudi drugi. Moreš li tedaj preurediti svojo narodnost? Premeni poprej podedovano kri, pretakajočo se po tvojih žilah; le tedaj, ako bi to storil, bi mogel ti reči in trditi, da si res premenil svojo narodnost. To storiti pa pač ni v tvoji moči. Ako tedaj prestopiš k tujemu narodu, ostaneš še vedno Slovenec po vsem pravu, svojo narodnost si pa zatajil. Ima li taka tajitev za-sé tehtnih razlogov? Hočeš-li te iskati v bogastvu in blagostanji tujega naroda? Mogoče pa, da se ti tvoj lastni narod ne zdi dovelj izobražen, olikan? Pa oglej si nekoliko sosednje narode! Ima li kdo izmed tolikega števila le prednosti, le popolnosti? Vsak narod ima svoje svetlo in temno lice. V tem pač ne smeš iskati razlogov. Ako te je obdaril Bog z izvrstnimi močmi ter si si svest, da ž njimi lahko mnogo koristiš človeštvu, daj, okleni se domovine, v kateri je tekla tvoja zibel; obdarovala te je previdnost s prednostmi, da vporabljaš svoje dušne darove na mestu, kjer si se rodil in ne zato, da bi popustil svoj lasten narod in se oklenil tujščine. Ako si zapustil narod, ti tudi vest ne miruje, očitajoč ti vedno govori, da si prestopil naraven zakon ter storil domovini veliko krivico. Kneza Adama Czartoriskega pradedje so bili Malorusini in so častili Boga po grškem obredu, pa prevzeli so latinski obred ter se zvali Poljake; a ta blag knez ni tajil svoje krvi, temveč samosvestno in s ponosom se je imenoval Malorusa.

(Konec prih.)

Obrtnija in krščanstvo.

(Konec.)

IV. Obrtnija in krščanstvo v pravi razmeri.

Govorili smo ob kratkem o obrtniji in krščanstvu; še nekaj o njuni razmeri. Pogoji obrtnije je prostost. Tudi krščanstvo hoče prostost, toda prostost duha in resnice. Duh le oživlja, črka mori. Prostost naj navdaja duh božje postave. Kam je zašla prostost brez moralne ograje, brez нравnega načela? Ateizem, materijalizem, krvavi boji, kraljemori, prekucije, despotizem v vseh mogočih oblikah jasno svedočijo, kaj je prostost brez prave meje. Obrtnija v sedanjem

razvoji nam kaže, kaj je porodil industrijalizem brez нравnega življenja. Toraj: mi hočemo prostost, hočemo industrijo, a hočemo tudi krščanstvo.

Industrija in krščanstvo: — to je namen, sprava in mir življenja, rešitev iz socijalnega gibanja in prevrata sedanjih dni.

Dobro piše dr. Hettinger, apologet krščanstva novejših dni: Da se zdravo teženje po obrtniškem napredku in človekavrednem vživanju življenja lahko harmonično strinja z najidealnim vodilom, opomni še Baco, in o tem priča tudi ona čudovita, iz morja pozabljivosti vzdigajoča se dōba srednjega veka. Tú, ko je bil spiritualizem na višku, vzdigovala so se v podnožji mogočnih stolnic, sredi gostih zvonikov vsa ona bogata mesta velike kupčije, s katerih lepoto se bliščoba sedanjih Nabobov niti primerjati ne more. In oni umetni kras, kterega redke ostanke komaj še vzdržujemo, niso ustvarile solze berača niti žalji trpina, kakor sedanje razkošje. Kar so si s tadanjimi sredstvi priborili iz zemlje ali morja in kar so storili za vero in omiko, vse dokazuje, da se krščansko življenje nikakor ne upēra praktičnemu in podvzetnemu duhu, ki se bori z naravo in jo dela služno. Enako piše Perin: Edina postava, ki jo more naša družba sprejeti, je postava proste konkurence. Sicer ima tudi ona solčne in senčne strani. Toda ta posledica je tesno zvezana z načelom prostosti. Poprimimo se toraj prostosti z vso energijo, in odvernili bomo žalostne nasledke njene zlorabe. Krščanstvo nas je povzdignilo na tako višino нравnega življenja, da brez prostosti več živeti ne moremo. Ko bi jo nam odvzela sila nezdod, odbila bi nam tudi ura našega življenja. Le nekaj more rešiti prostost in ž njo moderno družbo: Krščanska revolucija v nravi in povrat ljudi k spoznanju žrtve, zatajevanja. To je naše prepričanje. Industrijalizem je zidal na načelo egoizma, krščanstvo se zanaša na zmago ljubezni. Prosto razvijanje moči potrebuje нравnega življenja, drugače le škoduje sebičnostjo. Krščanstvo ima moč, ki zdravi socijalno gnjilobo in prestvarja življenje.

In če se ne motimo, vzdiguje se to spoznanje, bolj in bolj jasno iz življenja črnih valov. Kaj pravi eden prvih národnih gospodarjev sedanjega časa? „Z onimi piše, nesem enacih misli, ki menijo, da je vedni medsebojni boj normalno stanje človeškega bitja in da je pritiskanje, suvanje in odrivanje, kar je značaj sedanjega socijalnega življenja, najbolj zaželena osoda človeškega rodu ali da bi bilo to kaj družega, kakor neveselo znamenje dōbe obrtnijskega napredka. Najboljše stanje človeške narave je gotovo ono, če ni nobeden reven, in nobeden ne želi bogatejši postati in je brez skrbi, da bi ga oni spodrinili, ki silijo naprej itd.“ Nrávni národni duh se probuja, spoznava, da ima dolžnosti in pravice. Možje, ki vam národ zaupa, ne preslišite obupa-jočih glasov, ne spreglejte časa nevihte; vlite blažilnega olja v peneče se valove, pomirili se bodo, zavladata bode zadovoljnost in mir med stanovi.

H-t-b-r.

Politični pregled.

V Ljubljani, 11. avgusta.

Notranje dežele.

Slovanska vzajemnost, h kateri so se tudi Madjari od daleč nekoliko približali v zlati Pragi, nemške liberalce neznansko v oči bōde. Vse bi rajši videli, nego po stotine broječe vlake, ki se proti prestolnici čeho-slovanske zemlje pomikajo in vse bi rajše slišali, kakor toliko jim pristudene gromovite pojave slovanske vzajemnosti, ki se je posebno letos velikansko vtrdila. Romanje Jugoslovanov k svojim bratom na sever, ki se je letos iz stališča narodne politike pričelo, nadaljevalo se bode bodoče leto. Letos vrše se slavnosti posebnega pomena za Slovanstvo; drugo leto vršile se bodo v Moravski slavnosti, ki so v najtesnejši zvezi z duševnim napredkom in naravnost s sv. vero Čehov in Jugoslovenov. Tisočletnica sv. apostolov slovenskih in naših prvih učencikov solunskih bratov Cirila in Metoda v moravskem Velehradu, prepričani smo, privabila bo zopet toliko Slovanov skupaj in še več, kakor se jih je letos sešlo in se jih še shaja v zlati Pragi povodom otvorjenja narodnega gledališča. Tukaj se slovanska vzajemnost še le razpleta, ondi na Velehradu se bo pa zapečatila; tukaj nas objemlje vez edino le narodna, ondi zvezala nas bode poleg te tudi verska. Oskrbljeno bode toraj za dušo in telo, in krepko si bodo segli na Velehradu zbrani Slovani v roke, Slovenci, Hrvatje, Srbje, Čehi, Poljaki, Rusi in Rusini. Leto 1881 sme se imenovati

v očigled slovanskega romanja v Rim ob prazniku sv. Cirila in Metoda — začetek slovanske vzajemnosti, leto 1884 njeno nadaljevanje in leto 1885 se bode pa završila in stali bomo trdnej nego siva skala v penecem morji. Zastonj se bodo zaletavali v nas valovi pruskega liberalizma in „Schulvereina“, razbili se bodo ob slovanski steni, kakor se razprši hrumeč morski val ob steni pomorske trdnjave.

Slovansko romanje v Prago in iz njega naraščajoča se zavednost medsebojna jela je napravljati liberalnemu nemštvu skrbi in sive lase. Prav po hinavski jadikuje „Neues W. Tagblatt“, da bodo Slovani nekega dne še britko obžalovali, zakaj da si niso prizadevali v miru in sporazumljivosti živeti z narodi, ki so liberalni in z njimi pod enim nebom živé. Oj ti volk ti; kaj ne, jagnje pod taboj ob potoku stoječe ti vodo kali?! Liberalne imenuješ tiste narode? Kdo pa so to? Židje in brezumni Nemci, ki Slovana za svojega sužnja smatrajo in mu enakopravnost le v tem smislu priznavajo, da sme enake davke plačevati, če pa več, pa še bolj prav. Ali znabiti v smislu, da bi jih na liberalni led speljali! Za Slovanstvo je v konservativizmu moč in obstanek; kajti konservativizem je vsestransko pravičen, liberalizem pa je sleparski in od vrha do tal krivičen, kolikor ga je; konservativizem privoščí vse in vsakemu to, kar mu posebej ugaja, liberalizem je sebičnež, sam sebi vse, drugim pa nič. Ker je vse našim političnim in narodnim nasprotnikom do poslednje pičice znano, prizadevajo si po mogočnosti sporazumljenje med Slovani ovirati in rušiti, toda zastonj! Probuje slovanski narod podajati jel si je roke iz gorkega juga in hladnega severa v zvezo, ktere nemško-liberalni naval ne bo zamogel raztrgati in naj še toliko „Ortsgruppen“ svojega „Schulvereina“ med nami vstanovi.

Nemščina je v nevarnosti. Kje pa že zopet, bo ta ali oni, če se mu bode že omlačeni snop prazne slame še toliko vreden zdel, radovedno popraševal. Ne smejajte se; na Gorenje-Avstrijskem! Liberalci potrebujejo ondi kandidatov za bodoče volitve v deželni zbor. Vso prazno slamo, kar so jo svoje dni na liberalnem polji pridelali, premlatili so že do dobrega in drobnega, edina fraza: nemščina je v nevarnosti, jim je še ostala in nad to so se z druženo močjo spravili ter jo obdelujejo, da pleve na vse strani veter odnaša. Menda se tem ljudem res meša? Nemstvo, pa na Gorenje-Avstrijskem v nevarnosti, kjer druge narodnosti takorekoč še ne poznajo ne, kakor edino le nemško; k večjemu če se kak potujoč rokodelski pomagač tje kaj zateče, ki je slovanske ali pa madjarske krvi. Toda to je ondašnjim liberalcem vse eno; če tudi sami sicer priznavajo, da v njihovi domovini ni narodnostnega prepira, vendar ob tistem času na vse usta trdijo da je ondi nemstvo v nevarnosti! „Ne volimo toraj takih poslancev, ki so odvisni od Čehov in Poljakov, ter ne od tistih komandirati dadó in pri tem izdajice postajajo, duševnih, narodnih in narodno-gospodarskih koristi lastne dežele“. Da, da, liberalna gospóda, nemstvo je v nevarnosti toda le vaše piškavo nemstvo je taisto, ki ga je jela posebno po Gornji Avstriji daleč na okoli zalivati konservativna nemška povodenj in ga bo — če Bog dá popolnoma potopila.

Dunajski živalski trg, oziroma založna blagajnica napravila je z gališkimi živinorejci pogodbo; vsled taiste dala jim je na razpolaganje kredita za en milijon goldinarjev, gališki živinorejci morali so se pa zavezati, da vsak teden na Dunaj najmanj 1000 pitancev postavijo. Na ta način se bodo izognili židov in njihovih pomagačev, ki so mislili Dunaj s tem prisiliti, da bi še naprej moral njihovo blago drago plačevati, da so mu ogerske pitance odtegnili iz Dunaja v Požun. Sedaj se jih bodo ondi lahko brez stolička nagledali, kajti porabiti v Požunu toliko govedine ne bo mogoče. Budapešt ima svoj bogato založen živinski trg, Dunaj bodo pa Poljaki zakladali. Kako bodo pa ogerski živinorejci židom za to hvaležni, da so jih prepodili z Dunajskega trga s svojo pitano živino je pa zopet drugo vprašanje in vse skozi zadosti pomenljivo, da se po Ogorskem iz novega začne židovsko preganjanje, kakor je bilo ondi lanske leto, ki je imelo svoje korenine bolj v oderuštvi in narodnem izžemanji, kakor pa kje drugej; letošnjem pa če bi nastalo, dala bi povod narodno-gospodarska kriza pri živinoreji. Kaj mislite, to ni malenkost, ako dežela, kakor je Ogorska, ki se s priprosto živinorejo peča, zgubi kupce, ki ji na teden po 1000 pitancev poberó. Sicer se bo pa s časoma ko trma nekoliko odjenja, sprevidevši, da se z glavo ne gré skozi zid, zopet zašajtalo v stare vojnice le s tem razločkom, da živinskih komisijonarjev ne bo več na Dunaji.

Pravijo, da menda letos poteče čas, za kolikor je bila napravljena **demško-avstrijska zveza**, in da je bil vsled tega letošnji pohod cesarja Viljema v Ischlu, kjer biva cesar Franc Jožef, posebno važen in znamenit, ker so poklicali tje kaj tudi ogerskega prvega ministra Kolomana Tiszo. Dve zadevi ste, o kterih časnikarska modrost ali bolje zvedavost ugiblje, da bi se bili vtegnili na cesarskem dvoru v Ischlu dogovoriti in to bi bilo: vtrditev ali pa ponovitev avstro-nemške zveze in pa določitev skupnega postopanja Avstrije in Nemške nasproti anarhistom in njihovim nakanam. Ker se pa, kar se poslednjega tiče, Ogorska polovica menda brani, pravijo, da so zarad tega tje kaj poklicali prvega mini-

stra Tiszo, da ga ondi prešine milost nemškega cesarja in se mu omehča trdovratno srce. Kar se toraj tiče zveze, je ona tako na trdni podlagi stavljena, ker je ravno na medsobojnim prijateljstvu obeh vladarskih hiš ustanovljena, da je ne bo vsak prvi vetrič razpihal. Bismark je njen oče, in tega v Ischlu še na pregled ni bilo, toraj mora že prav dobro vedeti, da ni nikake sile za-njo, drugače bi bil odložil za nekoliko časa politične nitke, ktere ima sedaj iz celega sveta v Varzinu zbrane, ter bi bil hitel v Ischl. Ker se pa staremu Ottonu bolj važno zdi politiko daljnih krajev, kamor je Varzina na politični respektlin gleda, uganjati, recimo, v London, Pariz, južno Afriko, Egipt in drugod, lahko verujemo, da ni nobene nevarnosti, za politično življenje med Avstrijo in Nemčijo. Kar se pa tiče skupnega postopanja proti anarhistom, treba bo Madjare še nekoliko modriti. Kedar jim bodo anarhisti tudi ondi pobili nekoliko redarjev in njihovih načelnikov, ter jim bodo tudi v Budapeštu poklali in oropali enega ali pa več bankirjev, kolikor bo ravno „potreba zahtevala“, potem bodo morda vendar le Madjarom oči odprle, da so anarhisti strupena golazen, ktera se mora vničiti ali pa vsaj neškodljiva storiti!

Vnanje države.

Francoski časniki trdijo, da nedavno umrli **cesar v Anamu** ni naravne smrti umrl, temveč pravijo, da so mu dvorniki zavdali, kar je ondi neki tako v navadi, kakor je bilo svoje dni zavdavanje na Laškem priljubljeno. V velikih službah na cesarskem dvoru živeti Mandarinini so, ki napravljajo spletke in kovarstvo na anamskem cesarskem dvoru in kedar jim dotični vladar vsled prijazne politike nasproti tujcem, v tem slučaju nasproti Francozom nič več ne ugaja, dajo mu nekaj kapljic kake strupene tekočine v to ali ono pijačo in vladar prepusti svoj prestol drugemu, da sam ne vé, kako in zakaj.

Mahdi si ureduje pribojevano kraljestvo obstoječe iz sultanatov Kordofan in Darfur, ktera 31.000 štirijaskih milj obsegata in blizo 4 milijone prebivalcev štejeta. Vso deželo, ktera je skoraj trikrat tako velika, kakor naše cesarstvo brez Bosne in Hercegovine razdelil je v pet delov, kjer je povsod enega namestnika nastavljal, ki je ob enem za vrhovnega sodnika ondi. Pridjal mu je povsod po enega višjega davkarja, ki mora ondi davke pobirati in mu jih v El-Obejd pošiljati. Davek ni velik in se deli v hišni in zemljiški davek. Vojake urila bota dva generala v vsakem generalatu ali namestništvu in sicer eden pešce drugi pa konjike. Vojak pa mora vsak postati, kdor je 17. leto dopolnil in je sploh zdrav.

Angleška naselbina v **južni Afriki** s silno nezaupnim očesom opazuje nemške naselišča v novo pridobljeni deželi Angra Pekvena ob vletoku Kongo in jih z očitnim zabavljanjem pozdravlja. Nič manj pa ne zabavlja čez zaspano in vseskozi napačno politiko zunanjega velobritanskega ministerstva in nikakor ne zamore razumeti, kako zamore človek, ki je na ministerskem krmilu, tako nespameten biti, in dovoli, da se v najbližnji sosesčini naseli ptuja mogočna država, ki bo domačo že ondi napeljano trgovino spodrinila, ki bo postave omajala, spodbila in vničila in ki bo vse napore na Kapu živečih Angležev gledé razširjave angleške zavesti med Transvalci, kolikor bo le mogoče, vničila. Do sedaj so bili Angleži v južni Afriki gospodujoč narod; odslej, kakor Bismarkova naselbinska politika priča, mislijo se te naloge Nemci poprijeti. Kako da jo bodo pa v roke dobili, je drugo in silno važno vprašanje. Radovoljno jim Angleži vodstva v južni Afriki ne bodo nikdar odstopili, za staro železo na stran potisniti se pa tudi ne bodo dali, toraj pač drugega ne bo kazalo, kakor da se bodo danes ali ali jutri morda Bismarkovi in Gladstonci v lase segli in se tako vprašali, čegavo bo zana prejšnj gospodarstvo, kdo bo pobiral davek in kdo bo divjakom Culukafrom, Hottentotom in drugim ondi živim rodovom žganje, smodnik in puške prodajal. To so ravno reči, ki silno mnogo dobička nesó in za oba bi bilo zadosti prostora, ako se bosta po pameti sporazumela. Če jima bo pa nevošljivost to pripustila, je pa zopet drugo vprašanje.

Izvirni dopisi.

Z Dolenjskega, 9. avg. Drobnobesednemu potniku „Z Brezja do Zatičine“, v 176. šte. „Slovenčev“ vstanovne letnice nekam pogašajočemu, mogel bi morda jaz poslužiti z izpiskom iz knjižice: „Topographia Ducatum Carinthiae et Carnioliae“. P. Ant. E. Dr. philosophiae ejusdunque prof. S. J. Tiskana je detkena ta knjižica leta 1728 na Dunaju, ter v kratkem obsega polno še več ali manj znanega a vrednega drobirja zgodovinskega. Tu sledi toraj krajopisec Zatičine izvirno. Glasi se:

Sitticium vulgo Germanis Sittich, Carniolis Sittenzena, vetustum et percelebre cisterciensis ordinis monasterium, 4 milliariibus Labaco in orientem recedens, anno 1135 erexit Peregrinus, aquilejensis patriarcha, eique altero anno praeesse jussit Vincentium, ab ipso s. Bernardo ex Gallia submissum; fundatio-

nis tamen literae non nisi anno 1156 datae apud Valvasorium leguntur. Ejus dotem additis latifundiis deinceps ampliasunt marchiones Istriae, goritienses comites, Austriae archiduces, alique complures a citato authore recensiti, praesertim Viridis, seu Virida, Barnabovii mediolanensis principis filia, et Leopoldi Probi archiducis in Helvetia caesi vidua, una cum pluribus Istriae marchionibus, et Agnete Udaltici Carinthiae ducis conjugis in hujus coenobii templo tumulata. A Vincentio primo abbate 47 haecens eo munere functi sunt, quorum 28 Oswaldus nomine anno 1482 guberraculo admotus incersum a Tureis coenobium e cineribus cursum excitavit, haud dispari calamitate anno sequentis seculi 29. opprimendum: Reinprectus vero 39 anno 1604 in abbatem electus amplum, quod hodie visitur, aedificium a fundamentis evexit.

Razen tega krajopisa so še ti le: Labacum, metropolis Carnioliae, Adlersberga, Aineda, Auersberga, Circenium, Crainburgum, Dobrava, Gottschevia, Gurkfelda, Hydria, Hyperlabacum, Jocosa Vallis, Laasium, Landstrassium, Locopolis, Lythopolis, Metlinga, Michelstetta, Minchendorffium, Ratmansdorffium, Rudolfwerta, Vipacum, Weichselburgum.

Spredaj na 13 straneh je pridejan kratek zgodovinski opis mejá Kranjske.

Memogredé bi rad omenil, da ne zadeva vsa krivica onočasnih župnikov in stavbarjev, ako so gotkosloge cerkve zazidavali in „popravljali“. V onih časih turških napadov in vojská so bile cerkve branišča in utrdbe, za kar se ne vsposablja lično vitke neboteke gotke. Tudi mična lazaristovska cerkva v Ljubljani bi se prezidala v krupno ogradbo, ako bi bilo dandanašnji treba, kakor je bilo treba takrat.

Vilinski.

Domače novice.

(**Deželno gledališče.**) V spomin osrečevalnega lanskega pohoda Nj. Veličanstva cesarja Franca Josipa in v proslavljenje rojstnega dne preljubljene našega vladarja priredi dramatično društvo v sijajno razsvetljenim deželnim gledališči slovensko predstavo v 16. dan t. m. Kazati se ima dobro znana igra „Cvrček“, v kateri nastopi izvrstna igralka, gospodična Gustika Nigrin, v ulogi „Stana“. Glavni povod tej predstavi in prilika, zopet jedenkrat na slovenskem odru videti igralko, ki je bila pri nas na dobrem glasu, in je sedaj jedna prvih moči narodnega srbskega kr. kazališča v Belemgradu, opravičujeta našo nado, da se na polni pozorišče do zadnjega prostora ta večer.

(**Odlika.**) Presvitli cesar imenoval je c. kr. sodnijskega svetnika pri okrožni sodnji v Rudolfovem g. Gottfrieda Brunner-ja za c. kr. nadsodnijskega svetnika povodom njegovega vmirovljenja.

(**Nevarno bolan**) in to že dalje časa je gospod deželni šolski nadzornik Rajmund Pirker, kakor se nam danes poroča.

(**Razpisani**) ste dve državni ustanovi po 300 goldinarjev za Kranjce, ki se hočeje posvetiti višjim poljedelskim znanostim, obiskavajuč srednje poljedelske šole na eni naslednjih treh srednjih šol poljedelskih: a) na c. kr. vinarski in sadjarski šoli v Klosterneuburgu; b) na gospodarsko-obrtni šoli v Tešinu-Liebwerdu in c) na gospodarski šoli Francisco-Josiphinum v Mödlingu pri Dunaji. Prosilci morajo dokazati da so z dobrim vspehom dovršili spodnjo gimnazijo ali pa spodnjo realko, Tešin-Liebwerd zahteva še celo šest gimnazijalk ali pet realk. Prošnje naj se stilizovane na sl. c. kr. ministerstvo poljedestva vložijo pri c. kr. kmetijski družbi kranjski do 10. septembra, ter morajo priložiti potrebne spričevala. Več o tem pove „Lb. Ztg.“ od 11. avgusta t. l.

(**„Novi Brencelj“**) pribrenčal je ravnokar kakor navadno, dobro razdražen v svoji 5. (14.) številki.

(**Železnica Spielfeld-Radgona**) začela se bo menda 1. septembra delati.

(**Slovenski napisi**) bodejo v oči nekatere naše goriške soprebivalce, ki ne morejo jenjati, da bi jih ne mazali z razno nesnažno tvarino ter tako svetu kazali, kake omikance imamo v Gorici. Koliko pridobi Gorica s takim počenjanjem nekterih pouličnjakov, ne vemo; vemo pa, da poštenim Goričanom se studi to večno nagajanje nekterih neolikancev. Slovenski napisi se kljub temu množijo in tudi Rajh ima razen italijanskega tudi že slovenski napis,

dasi je imel mož sitnosti rarad tega. Počasi pri-
demo dalje, slovenski možje naj ne opešajo. Blažu
Spacapanu v Rabatišči, ki je svoje krstno ime pisal
slovenski, niso še omazali table. („Soča“.)

Vabilo.

Častitim gospodom volilcem z Notranjskega!

Že mnogokrat in od raznih strani sem
bil pozvan, da bi z ozirom na predstoječo
nadomestilno volitev deželnega poslanca za
Notranjsko sklical volilni shod.

Da vstrežem toraj želji Notranjskih ro-
doljubov, prijateljev in znancev, in da bi se
pri tej volitvi brezpotrebno ne cepili glasovi,
sklenil sem sklicati v dan 17. t. m., popolu-
dne ob 6. uri v gostilni gosp. Vičič-a v
Postojni volilni shod.

K temu shodu vabim tedaj vse častite
volilne može iz Notranjske, ter jih prosim,
da se ga očigled današnjih razmer v prav
obilnem številu vdeležiti blagovolijo.

Opozorujem pa tudi častite gospode vo-
lilce, da jih bodem o svojem času, kadar
poizvem njih imena še s posebnim vabilom
k shodu povabil.

V Cérknici, 9. avgusta 1884.

Adolf Obreza.

Trgovinska in obrtna zbornica.

(Dalje.)

G. Baumgartner omenja, da se mu ne zdi
umestno, da bi gostilničarji, kavarnarji itd. davčnega
okraja Loke in Tržiča vkup imeli jedno zadrugo in
stavi predlog, naj bi bila v vsakem okraju po jedna
zadruga.

G. Bamberg omenja, da bi gostilničarji davč-
nega okraja Tržič z onimi Radovljiškega okraja lahko
imeli vkup jedno zadrugo.

Poročevalec nema ugovorov proti gosp. Baum-
gartnerja predlogu, omenja pa, da se združenje go-
stilničarjev Radovljiškega okraja z onimi Tržičkega
okraja ne more priporočati, ker slednji pripadajo
obrtnemu oblastvu v Kranji in ne v Radovljici.

Pri glasovanju se vsprejme odsekov predlog s
spremembnim predlogom Baumgartnerjevim.

Zbornični tajnik dalje poroča o ustanovitvi za-
drug v Ljubljani in omenja, da se je za obrte v
ožjem pomenu po zaslišanju odbora obrtnega društva
v Ljubljani sestavil po skupinah načrt, kateri je do-
datek predstoječemu poročilu. Ker bi nekatere zadruge
po tem načrtu imele premalo članov, naj bi se de-
lalo na to, da se združijo z drugimi močnejšimi.
Mogla bi se n. pr. zadruga izdelovalcev instrumentov
z ono obrta kovanega blaga, zadruga rokovičarjev,
klobučarjev in krznarjev s krojači združiti. Ravno
tako naj bi se delalo na to, da bi se zadruga us-
njarjev, jarmenarjev, sedlarjev in tapetnikov, kakor
tudi lasopletov in brivcev združila z drugimi zadru-
gami. Gledé trgovinskih obrtov se je držalo od vis.
c. kr. trgovskega ministerstva za statistična dela do-
poslane razredbe. Ker pa je število posamnim za-
drugam oddeljenih obrtov večidel prepičilo, in so tr-
govski obrti, da-si pripadajo različnim kategorijam,
vendar-le sorodni obrti, naj bi se trgovski obrti raz-
delili v tri zadruge, in sicer:

1. v zadrugo sodno protokoliranih trgovcev,
2. v zadrugo neprotokoliranih trgovcev in
3. v zadrugo malih trgovcev.

Poročevalec stavi v imenu združenih odsekov
predlog: Poroča naj se v tem smislu mestnemu ma-
gistratu in podpira naj se pri ustanavljanju daljnih
zadrug.

Zbornica vsprejme predlog jednoglasno.

Zbornični tajnik poroča o dveh ulogah c. kr.
okr. glavarstva Kamnik, naj bi zbornica izrekla svoje
mnenje o ustanavljanju zadrug. Po sklepu se pred-
lagajo za političen okraj Kamnik naslednje zadruge:

1. Zadruga gostilničarjev itd. za davčni okraj
Brdo;
2. zadruga gostilničarjev za davčni okraj Kamnik;
3. zadruga mlinarjev in žagarjev v političnem
okraju Kamniku;
4. zadruga lončarjev za političen okraj Kamnik;
5. zadruga pekov in medeničarjev za političen
okraj Kamnik;

6. zadruga drugih rokodelskih in dopuščanih
obrtov v političnem okraju Kamniku;

7. zadruga večjih trgovskih obrtov;

8. zadruga malih obrtnikov za političen okraj
Kamnik.

Nekteri obrtniki okraja Kamniškega uložili so
dve ulogi, izmed katerih jedna zahteva, naj se zdru-
žijo za političen okraj Kamnik v jedno zadrugo na-
slednji obrti: kovači vseh vrst, kleparji, pasarji, mi-
zarji, sodarji, zidarji, kamnoseki, tesarji, izbni ma-
larji in barvomazniki, podobarji, steklarji, nožarji,
sedlarji, knjigovezi, ključavničarji, urarji in kolarji.

Proti združitvi teh obrtovalcev v jedno zadrugo
bi se principijelno ne moglo ugovarjati, ker bi štela
blizu 100 članov in se toraj naprej ne more od-
rekati ji sposobnost za obstoj. Poleg te pa bi se
morala ustanoviti druga zadruga rokodelskih in do-
puščanih obrtov, ktera bi obsežala druge obrtne ka-
tegorije, izimši gostilničarje, mlinarje, žagarje, lon-
čarje, peke in medeničarje. V ti zadrugi bi bilo blizu
150 članov, in tudi ustanovitvi te zadruge bi se ne
moglo ugovarjati.

Kar se tiče druge uloge, naj bi se delalo na to,
da se vsi, ktere koli vrste obrtovalci v političnem
okraju Kamnik združijo v jedno zadrugo, se opozarja
na predstoječe poročilo.

V imenu odseka se toraj predlaga: Zbornica
naj izreče c. kr. okrajnemu glavarstvu v Kamniku v
smislu tega poročila svoje mnenje.

(Dalje prih.)

Razne reči.

— Požar. Iz Krakovega se brzojavi 9. t. m.
Mestice Kolačice v okraju Jaslo je večeraj ponoči
ogrenj skoraj popolnoma pokončal. 200 hiš na „Ring-
platzu“ je do tal pogorelo. Ubogi pogorelci!

— Na dan sv. Petra in Pavla so sprejeli
sv. Oče v privatni avdijenci oskrbnike vatikanske
biblioteke, montekasinskega benediktina P. opata
Luigi-ja Tostija, vicearhivarja sv. Stolice in 4 druge
benediktine g. Gregorja Palmierija, kustosa vatican-
skih arhivov, P. Anih. Kapleta z Monte Kasina, P.
Kasandra Navratila in P. Karola Štastnega z Rajh-
rada na Moravskem. Zadnja dva sta Čeha, ktera so
poklicali sami sv. Oče poleg slavnega slovanskega
zgodovinarja P. Dudika v Večno mesto, da preisku-
jejo slavnoznani vatikanski arhiv. Zdaj izdajajo re-
geste Klementa V. Sv. Oče so se kaj prijazno žnjimi
pogovarjali in jih za vse posameznosti povpraševali.
Čeha so povpraševali po razmerah samostana Rajh-
rada in po razmerah na Moravskem tako podrobno,
da se je videlo kako jih Slovani zanimajo. Ko je bil
pred nedavnim P. Dudik pri sv. Očetu, so ga po-
vpraševali po slovanski zgodovini in političnih in
verskih razmerah severnih Slovanov, posebno razkol-
nikov. Izrazili so upanje, da po nepredolgem času
bodo vsi Slovani pod krilom sv. Rimske cerkve v
njeno veliko podporo. Povsod se kaže velika papeževa
naklonjenost do Slovanov.

— Slavnega človeka bi vsakdo rad, nema-
niča nihče. Kakor se je v starem veku trgala cela
vrsta mest, čegav je Homer, tako bi zdaj slavnega
poljskega slikarja Matejko radi Poljaki in Čehi. Iz-
med zadnjih se posebno zgodovinar Dvorsky v „Slo-
vanskem Sborniku“ zanj poteguje in dokazuje, da
je Matejkova rodovina doma iz Lipčan pri Kraljevem
gradu.

Telegrami.

Dunaj, 11. avg. Dvorna igralka Amalija
Haicinger umrla je ob dveh ponoči. Pokopali
jo bodo v sredo popoldne.

Zagreb, 10. avgusta. Ban potuje po Kra-
jini. Povsod ga sprejemajo navdušeno. V
Gospiču zvonili in streljali so mu na čast.

Paris, 10. avgusta. Tukaj je Švedski
kralj pri predsedniku republike Grevyju. Ad-
miral Lesepe je brzojavil, da se je zasedanje
Ke-Lungsa izvršilo brez streljanja.

Paris, 10. avgusta. V Marseille 17. v
Toulonu 5, v Gigeau 10 in po sosednjih
vaseh več posamičnih slučajev za kolero.

Rim, 10. avgusta. Po okuženih vaseh je
zopet več ljudi pomrlo za kolero.

Kahira, 11. avgusta. Prav pridno se pri-
pravlja tukaj 4000 Angležev in Egipčanov
za ekspedicijo v Chartum.

Tuji.

9. avgusta.

Pri **Maliči**: Frane Illek trgovec, iz Liebnaua. — Emil
Kinsky, lekarnar, iz Boleana. — Artur Barthel. — Frane
Ahčin in Ant. Dellak, učitelja, iz Hrvaškega. — Jos. vitez

Ucceli, trgovec, iz Trsta. — Avgust Macerola, s soprogo, iz
Trsta. — E. Levi, s soprogo, iz Trsta. — H. Schröckenfuchs
in A. Rigatti, iz Trsta. — Fr. Hubad, profesor, iz Ptuj. —
Emil Vovk, gostilničar, iz Ptuj. — J. vitez Metznitz, dokto-
rand, iz Pliberka. — Anton Funtek, učitelj, iz Št. Martina.

Pri **Slonu**: Marija pl. Tomekovič, iz Zagreba. — Peter
Maričič, šolski nadzornik, s soprogo, z Reke. — Pavel Jemer-
šič, profesor, iz Senja. — Janez in Artur Schepitz, iz Trsta.
— J. Rupnik, iz Idrije. — Ogrine, c. k. nadporočnik, iz
Celovea.

Pri **Tavčarji**: A. Hudovernik, notarski kandidat, iz
Zatičine. — G. Wiener, s soprogo, iz Trsta. — Tomaž Blaha,
vzgojitelj, iz Slatine.

Umrli so:

6. avgusta. Frančiška baroninja Minutillo, grajščakinja, 76
let, Križevniške ulice št. 6, oslabljenje moči. — Mihael Peterneš,
umirovljeni c. k. profesor in duhoven, 76 let, Francovo nabrežje
št. 1, Marasmus.

7. avgusta. Janez Kunstl, paznikov sin, 1½ let, Poljanska
cesta št. 25, driska. — Miha Ženko, hišnega posestnika sin, 10
mes., Krakovski ulice št. 12, driska.

8. avgusta. Meta Svetlin, mokarjeva vdova, 42 let, Žitni
trg št. 1, vsled vnetice v črevih.

V bolnišnici:

5. avgusta. Andrej Saušek, rudokop, 52 let, jetika.

6. avgusta. Marija Nunar, gostija, 69 let, vsled raka.

Eksekutivne dražbe.

12. avgusta. 1. e. džb. pos. Jožef Oblak iz Rateč, 3140
gld. Rateče.

13. avgusta. 1. e. džb. pos. Janez Starašinič iz Podzemelj,
št. 11. Metlika. — 1. e. džb. pos. Jurij Fric iz Rakovec št.
7, 775 gld. Metlika. — 1. e. džb. pos. Jožef in Ana Daljač
iz Dražič, 4430 gld. Metlika.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

11. avgusta.

Papirna renta po 100 gld.	81 gl. 10	kr.
Sreberna „	81 „ 80	„
4% avstr. zlata „ renta, davka prosta	103 „ 70	„
Papirna renta, davka prosta	96 „ 25	„
Akcije avstr.-ogerske banke	859 „ —	„
Kreditne akcije	314 „ 50	„
London	121 „ 60	„
Srebro	— „ —	„
Ces. cekini	5 „ 73	„
Francoski napoleond.	9 „ 65	„
Nemške marke	59 „ 50	„

Zahvalna pisma.

Gospodu

Gabrijelu Piccoli,
lekarju
v Ljubljani.

Podpisani potrdim s tim, kakor se resnici spodobi,
da že 10 let prejemam homeopatične zdravila
od lekarne g. Gabriela Piccoli-ja v Ljubljani za domačo
potrebo in so se taista vedno posebno dobro obnesla,
toraj homeopatično lekarno g. Piccoli-ja lahko vsakemu
z najboljšo vestjo priporočam.

Podlipo, meseca maja 1884.

Frane Arko, župnik.

Prosim Vas, izvolite mi zopet poslati izvrstne Vaše
„želodečne esence“, katere je že mnogim poma-
gala, 24 steklenic.

Ljubno, 15. maja 1884.

Matej Strnad, župnik.

Prosim da mi s poštnim povzetjem pošljete 24 ste-
klenic Vaše zares izborne „želodečne esence“

Na Ponikvah, 21. maja 1884.

Anton Batagelj,

vikar, pošta Št. Lucija pri Tolminu

Osemnajst let bolehal sem na želodec in uže sem
mislila, da ne bom nikdar več zdrava. Kakor pa sem
dobila Vašo „želodečno esenco“ mi je že po ne-
kterih steklenicah odleglo. Sedaj sem pa zdrava in dobro
rejena.

Roveredo, Tirolsko, 10. februarja 1884.

Marija Schwarz.

Prosim, da mi zopet pošljete 12 steklenic Vaše „že-
lodečne esence“, katera me je popolnoma ozdravila
od bolečin v želodec. Moja sestra je v svojem 66. letu
ozdravila, ko je šest steklenic porabila, če tudi je popred
mnoho let bolehal.

Liezen, 5. marca 1884.

(4)

Frane Stanko,

prometni čuvaj št. 83 na gorenjem Štajarju.

Piccolijeva želodečna esenca,

od Piccoli-jeve lekarne v Ljubljani, ozdravja, kakor je
razvidno iz zahvalnih pism in zdravniških pričeval,
bolezní v želodec in trebuhu, bodeenje, krč, želodečno in
premenjavno mrzlico, zabasanje, hemeroidje, zlatenico,
migrane itd. in je najboljši pripomoček za gliste pri
otročih.

1 steklenica 10 kr. Izdelovalec jo pošilja tudi v
zabojih po 12 steklenic skupaj za 1 gl. 36 kr. Kdor je
vzame več, dobi primeren odpust.

Tu navedena, kakor
vsa druga zdravila so
zmiraj svežna za dobiti v
lekarni Piccoli-ja pri
Angelju v Ljubljani, du-
najska cesta. Naročila
izvršujejo se s prvo po-
što proti povzetju
zneska.